XXIX évfolyam. Celldömölk, 1933. október 29. 44. szám. Ára 20 fillér

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő, egész évre 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó:
DINKOREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és minden nemű pénzügyi tételek.

Gömbös kormány egy éve.

Egy éve immár, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök kormányát megalakította. Ezen idő alatt hiveinek száma megszaporodott, mert látva rátermettségét és kiváló munkabirását, bizalmáról biztositotta a nemzet nagy része.

Helyre állitotta pártja egységét sokan csatlakoztak hozzá, mert benne látják azt az államférfiut, aki a nemzetet felemeli és a magyar békereviziót biggadt és célludatos munkásságával megvalósitja. Külpolitikai munkásságát jellemzik állandó külföldi diplomáciai tárgyalásai, most volt Ankarában, ahol a török államférfiakkal a török-magyar barátsági szerződést hosszabbitotta meg és mélyitette ki s ez alkalommal II. Rákóczi fejedelem ujjá épitett házát avatta fel, amely ünnepélyen török testvéreink nagy tömegben vettek részt. De mindenütt, ahol elhaladt Gömbös Gyula miniszterelnök vonata, nagy ünnepélyességgel és lelkesedéssel fogadták, ugyanigy Bulgáriában is, ahol a bolgár király nagy kitüntetésben részesitette Gömbös Gyulát és kiséretét.

Ezen munkásság megérdemli a legmélyebb elismerést, mert soha magyar államférfiu, Bethlen István gróf kivételével kritikusabb időben nem vette át a kormányzást, mint Gömbös, mert a külpolitika az egész világon a legválságosabb időket éli s igy a magyar kormánynak nagyon óvatosnak és előrelátónak kell lenni, nehogy a meglevő barátságos kapcsolatok és a nagyhatalmak jóindulatát, amelyet gróf Bethlen István oly nagy fáradsággal megszerzett, egy helytelen diplomáciai lépés azt elrontsa.

Amikor átvette a kormányzást, a kormányzópárt szétbomlásától lehetett tartani, de Gömbös Gyula megmutatta államférfiui rátermettségét s a párt élére annak legkiválóbbjait állitotta. Gömbös Gyula nem diktatorikus hatalommal jött, hanem a parlamentarizmus ivét tovább is fenntartva, igyekszik alkotásait a nemzet érdekének szemmel tartása mellett megvalósitani.

Ezen egy év lassan pergett le, de szivós akaraterejével leküzdötte a nehézségeket a bölcs államférfiui előrelátásával dolgozza fel azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a nemzet érdekében szükségesnek és fontosnak lát.

Mi magunk részéről ilyen szivből kivánjuk, hogy sokáig vezethesse az ország kormányzását, hogy ő legyen az a várva-várt férfiu, aki megvalósithassa az Ur kegyelméből Nagymagyarországot, és vissza adhassa a nemzet minden egyes tagjának a mindennapi kenyeret. Legyen boldogság és legyen béke e sokat szenvedett hazában!

A gyümölcskiállitás leszürődött tanulságai.

A rendezőbizottság és a gyümölcstermelők köréből nyert értesülésünk alapján most már biztos képet alkothatunk a lezárodott gyümölcskiállitás jelentőségéről és a jövőre nézve eszközlendő kihatásairól és ezekről a következőkben tájékoztatjuk a gyümölcskultura iránt érdeklődő olvasóinkat:

A helybeli és környékbeli iskolák tanárai és tanitói teljes mivoltában átértvén az akció jelentőségét, majdnem teljes számban hozták be növendékeiket a kiállitás megtekintésére, melyet megelőzően a gyümölcstermelés jelentőségét és hasznosságát ismertető előadásokkal keltettek fel a növendékek figyelmet a gyümölcstermelés iránt. És hogy mily bizonytalan mértékben sikerült ezt elérniük, arra vonatkozólag csak egynehány példát emlitünk fel. A nemeskocsi r. kath. és ev. iskola pontonyi diákjai a 9 km-es gyaloglástól nem riadtak vissza és majdnem teljes számmal jöttek be a kiállitás megtekintésére. A 11 km-re fekvő Boba községtől idáig terjedő gyalogolás mégis csak tulmerész vállalkozás lett volna, de ennek dacára is legyőzték ezt az akadályt az ottani ev. iskola növendékei és dacára a nehéz gazdasági helyzetnek, tömegesen jöttek be ide. A tanulók körében kiváltott hatás fokának meggyőző bizonyitéka volt a vönöcki kisdiákok esete is; az ottani tanitók szombat délutánra tervezték ki, illetve Celldömölkre való barándulást, a természet szeszélyessége azonban a tervet megzavarta, amennyiben ugyanakkor olyan kellemetlen, zimankós idő váltotta fel az azelőtti gyönyörü nyárvégi napokat, hogy teljes képtelenség volt akkor ezt az utat megtenni, miért is a terv kivitele elmaradt. Azonban a gyermekek fokozott érdeklődése mit sem törődve az időjárás szeszélyességével, hangos irások közepette fejezték ki azt a kivánságukat, hogy a kiállitást megtekinthessék. Ugylátszik a természet is méltányolta az aprószágoknak ezt a nemes igyekezetét, vasárnap délután az időjárás türhetővé változott. A vönöcki tanitók megkérték a rendezőbizottságot a kiállitásnak még a rákövetkező hétfői napon leendő együtt tartására, és ez meg is történt. A vönöcki leendő gyümölcskertészek ugy az evang., mint a r. kath. iskolától majdnem teljes számban gyalogoltak be a kiállitás megtekintésére. Nem tudjuk eléggé nyomatékosan méltatni a gyü-

Husvét Párisban...

(Kitépett lapok a naplómból.)

Irta: Halász Béla.

IV.

Dél felé már haragos felhők mutatkoztak a boulognei erdők felett, de mire a Louvre előtt helyet kaptunk egy, a versaillesi park felé induló autóbuszon, ismét fényesen aranyozta be a Palais de Luxemburg környéké két... Ezt a Husvétvasarnap délutánt arra szántuk, hogy latogatast tegyünk a szomoru emlékü Trianon pavillonokban. Mialatt száguldott velünk az autóbusz kifelé Párisból, szivunket valami olyan érzés töltötte el, mint amikor halottak napján a temető kertben járunk... Hiszen — milyen fajdalmasan igaz — nem volt még nemzetünknek olyan temetője, mint ez a Trianon... Fél óra sem telt el és már megállt velünk az autobusz a csodálatos szépségü versaillesi királyi park és néhai királyi kastély előtt, amely sokszáz remekül berendezett szobájával, ragyogó diszteremeivel páratlan az egész világon... Mély csodálattal és elbüvölten állunk meg a Salle de Glace tündéri fényességében, abban a történeti jelentőségü teremben, ahol a győzelmes porosz-francia háboru után 1870-ben kikiáltották a németek az egységes német császárságot... Akkor bizonyára nem gondolták a németek, hogy egy vesztett világháboru után a franciak ugyanebben a teremben irják alá velük a leszázo versaillesi békét.

Ezer és ezer kiránduló volt akkor már a parkban... angolok... franciák... magyarok... kinaiak... Az senkinek sem tünt fel, hogy ferdeszemü kinai fiatalemberek karonfogva sétáltak csinos párisi lányokkal... vagy tarkaruhás japán diáklányokat kisérgettek párisi diákok... A királyi tavakon most szabadnapos kereskedősegédek csónakáztak a szivük bálványával...

— Istenem — suhant át a szivemen — hol van az az idő, mikor itt még szerelmes királyok sugdostak kedves csacsiságokat, királyi feleségük fülébe...

150 évvel ezelőtt a szomorusorsu Mária Antoinette almodozott itt... most meg kis masamódiányok... Ennyi az egész... Fent a magasban egy repülőgép bravuroskodik, de ezt még se csodáljuk meg annyira, mint Napoleon szinarany hintaját, amelynek a sulya — csekélység — 7000 kilogramm.

Jartunk a Lajos királyok remek oszlopcsarnokában s mikor kifelé tartottunk, az idegenvezető félreérthetetlen mozdulattal tartotta elénk a tenyerét. Szerencsétlenségére igen fogytán volt a pénzünk, ezért úgy tettünk, mintha nem latnuk volna az egészet.

— Mercie Messieurs! (Köszönöm Uraim!) — mondta gunyosan a derék ember.

— Pas de quoi! (Nincs miért!) — mondtam egy angolt megszégyenitő hidegvérrel.

VI.

Aztan Trianon..., a nekünk olyan szomoruan emlékezetes Trianon... amely voltaképen két mesésen szép pavillon, ahol valaha királynők laktak. Itt lakott Mária Antoinette is, akinek a jövőkadjatol kezdve a poderozó asszatkáig minden intim holterdarabját megmutatták. Megcsodáltuk a Salle á manger-t, ahol elmés szerkezet vitte fel a konyhából a királyi étkeket... és a nagy mennyezetes ágyat, ahol Őfelsége Anna, az angol királyasszony álmodozott valaha.

Aztan mikor odaértünk, ama kerek asztal elé, amelyen a magyar küldöttek aláirtak a trianoni békét, nem jött, szó az ajkunkra, csak hullt a könyünk keservesen.

(Vége.)

mölcskiállításnak a gyermek-lelkekre eme mélyig hatolo benyomását, mert ettől várjuk az eddig szokásban volt és az eredményes gyümölcstermelésnek legfőbb akadályát képező rossz szokásnak a kipusztulását, hogy a gyermek azt a kis oltványt szinte esküdött ellenségének tekintette és dacara minden körülbástyázásnak, tüske sövénnyel való védekezésnek, bármi módon szerét ejtette annak, hogy azt megrongálja, ágait letördelje, megcsufitsa, lehetőleg el is pusztitsa.

A kiállitás a gyümölcstermelők szempontjából gyakorolt üdvös hatását lapunk előbbeni számában már volt alkalmunk ismertetni, ehhez még egy ujabban beérkezett adatot emlitünk fel csupán és pedig, hogy Móroz Gyula tokorcsi gazdálkodó nejének a rendezőbizottság megizente, hogy a legalsórendü „Belle Fleur" almáját 40—45 filléren alul el ne vesztegesse, mert annak fogyasztói ára a kereskedelemben 1.20—1.30 P. Az üzenet azonban későn érkezett, mert nevezett 1.5 q-ás készletét egy tételben még a kiállitást megelőzőleg 6 filléres árban elvesztegette.

Az előzőkből nyilvánvaló, hogy az áraknak helyes és az azelőtti években szokottaknál jelentősen magasabb kialakulására ennek a kiállitásnak felbecsülhetetlenül jótékony hatása volt. Ezzel szemben nézzük az eremnek másik oldalát, a vásárlóközönség érdekeit is, mert ugy látszik, hogy ez a kettő egymással szöges ellentetben áll, holott az igazság az, hogy ez a két érdek egymással szerves összefüggésben áll. — Ugyanis, ha a termelő megtalálja a maga számitását, akkor van ai alma és módja ahhoz, hogy gyümölcsfáit ápolja, a sorozatos betegségek és kártevők ellen védelmezze és igy az igényesebb fogyasztó magasabb árért ugyan, de abszolut hibátlan és izletes, tehát végeredményben olcsobb gyümölcsöt szerezhet az asztalára, minthogyha a ferges, ütődött, gyors egymásutánban rothado, kesernyés izü zamatanyagok nijjan szükölködő gyümölcsnek nevezett értéktelen holmit kap az asztalára.

A vidékünkön termelt gyümölcsfajták valódi nevének meghatározásával kapcsolatban ugyancsak üdvös hatása fog kialakulni a kiallitásnak annak folytán, mert a rendezőbizottság a vidékünkön tenyésztett és kiválóaknak felismert gyümölcsfajtákból mintegy 150 mintát küldött fel Budapestre az országos pomológiai bizottság vezetőségéhez azok valódi nevének megallapitása végett, melynek a megállapitás eredményét tárgyazó értesitese után az eredmény a gyümölcsminta felküldőjével közöltetni fog.

A gyümölcstermelésünk jövőjét pusztulással fenyegető californiai paizstetü elleni védekezés szempontjából is üdvös eredménye fog jelentkezni a gyümölcskiállitásnak annak folytan, mert a rendezőbizottság azokból a gyümölcsmintákból, melyeken paizstetü gyanus foltok mutatkoztak, szintén küldött fel példányokat a pomologiai bizottsághoz, mely kétséget szóroan fogja megállapitani, hogy az változás tényleg attól származik-e és amennyiben igen, akkor a termelő értesitteni fog arról, hogy melyik fajta gyümölcsének a faja van megfertőzve a californiai paizstetü által, ennek folytán módjában lesz erről sajat vizsgálata alapján is meggyőződnie és a védekezési munkálatot már most a tél folyamán lefolytatni még mielőtt ez a veszedelmes kártevő gyümölcsösében nagyobb arányokban elterjedt és gyümölcsöt tönkrenyomoritotta volna.

De jól jöttek ki a gyümölcskereskedők is a kiállitás révén, mert annak folytán, hogy a kiállitás rendezőbizottsága az eladásra váró gyümölcskészletek mennyiségét fajtánként összeirta, megkimélte azokat attól a fáradságtól, hogy minden tájékozódás nélkül kelljen az összes termelőket végig járniok, mely körülmények üdvös kihatása ismét csak a termelőkre haramlott vissza, mert ugy a kereskedők rezsi költsége, a minimumra csökkent és igy azt a differenciát az általuk felajánlható vételár fokozására fordithatták. Ezzel kapcsolatban a Brüder Stieger & Co linzi gyümölcskereskedő cég vásárolta össze, amelynek kiküldöttjével nem egy esetben történt meg az az eset, hogy amikor a termelőnél jelentkeztek üzletkötés végett, a gazda, vagy felesége kételkedve mondotta nekik: „Az ur ugy sem adja meg azt az árat, amit én kérek". Arra a kérdésre, hogy mennyi lenne az az ár, valami szédületesen nagy összeget akarván mondani, jelezte, hogy 14—16 filléren alul egy fillérrel sem adja alább. A kereskedő megnézvén az árut, kijelentette, hogy tényleg igaza van az eladónak. 15 illetve 16 fillért nem ad a gyümölcsért, ellenben 24, esetleg 26 fillért (az áru minősége szerint). Igen nagy volt az eladó álmélkodása és szinte elhinni sem akarta mikor a kereskedő a kötést kijelentése értelmében papirra vetette.

Értesülésünk szerint a rendezőbizottság az ezidei próbálkozás reményeken felüli erkölcsi sikere folytán a jövő évben ezt a kiallitást nemcsak meg fogja ismételni, de méreteiben jelentősen ki is bővíti, amennyiben bekapcsolja a mezőgazdaságnak más ágazatait is, hogy ezáltal a gazdaknak nyomasztóan kétségbeejtő gazdasági helyzetéből kivezető ut előkészitésében közreműködjék.

Százezren látogatták meg

a Nemzeti Munkahetem rendezendő ipari és mezőgandasági kiállitást.

A TESz által rendezett Nemzeti Munkahetem-nagyobb szabásunak igérkezik az a hatalmas kiallitas az Iparcsarnokban, amely a magyar ipar, kereskedelem és mezőgazdaság termékeit mutatja be szemléltető módon A kiállitáson részt vesz a magyar gyáripar, amely legujabb gyártmányait vonultatja fel, kiallitanak a magyar sörgyárak, a magyar bortermelők, a gyümölcstermelők, a henteskülönlegességet gyarto vállalatok, valamint a haztartasi ujdonságokat készitő cégek Az Iparcsarnok mellett levő Kiscsarnokban megnyitják az „Otthon és Technika" kiallitást, amelynek keretében a magyar hazipar fejlettségét és célszerü ujitásait mutatjak be. A kiállitás keretében gondoskodnak a közönség szórakozásáról is. Es egy erre elkülönitett részben látványos előadast tartanak látogatóknak, továbba naponként igazi magyaros szüreti mulatságot rendeznek a közönség részvételével, amely a szórakozáson kivül szinpompás látványosságot is nyujt. Az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kiállitás iránt az egész országból olyan nagyfoku érdeklődés nyilatkozik meg, hogy a kiállitás rendezői százezer látogatóval számolnak. Az 50 százalékos vasuti kedvezmény a vidéken nagy propagandát jelent a Nemzeti Munkahét országos ünnepségeinek, amelynek sorában kétségkivül az iparcsarnoki kiállitás külön jelentőséggel bir. A kedvezményes utazásra jogositó jegyigazolványokat az ország összes dohánytőzsdéiben árusitják. Helyben is kaphatók.

Rendelet a gazdaadósságok rendezéséről.

A hivatalos lap holnapi szamaban jelenik meg azon kormányrendelet, amely a gazdatartozások ujabb szabályozásáról szól. A rendelet két éves atmeneti nyugalmi helyzetet teremt, amely időben a rendeletben előirt bizonyos fizetések teljesitése ellenében a gazdaadósságok védve vannak a végrehajtási lépések és árverezés ellen. A rendelet 1934. január 1-én lép életbe, de október 24-től kezdve, már a régi gazdaadósságok kamata 5 és fél százaléknál magasabb nem lehet, ami az eddigi kamattal szemben 2 és fél százalék csökkentést jelent. A rendelet hatálya alá tartoznak 1932. április 1-e előtt keletkezett tartozások. Azok a gazdák, akiknek bekebelezett jelzálogos terhe a kataszteri tiszta jövedelem tizenötszörösét meg nem haladja, nem esnek moratoriális védelem alá. A rendelet azonban 6 százalékos kamatot biztositonekik az országos 8 százalékos kamat maximum helyett. A kataszteri jövedelem tizenötszörösénél jobban eladósodott gazdák, ha nem elégszenek meg a fenti kamatkedvezménnyel, igénybe vehetik a rendeletnek azt a különös kedvezményét, amely a gazdaadós birtokának, védett birtokká való nyilvanitását engedi meg, Az erre vonatkozó kérést november 30-ig kell ingatlan fekvése szerint illetékes járásbiróságnál bejelenteni. Ezt a bejelentést a telekkönyvön feljegyzik, ez egyuttal a jövőben való terhelési tilalmat is jelenti. A védett földbirtokosok tulajdonosainak fizetési kötelezettsége január 1-től kezdődőleg lényegesen csökken, mert a kamatot a védett birtokoknál 4 százalékra szállitják le. A 10 holdon aluli, illetve 100 ar. kor. kataszteri tisztajövedelem alatti birtokok közül külön valasztatnak azok, amelyeken a bekebelezett adóssag a kataszteri tisztajövedelem harmincszorosát meghaladja. Ezeknél a rendelet a tőketartozás leszállitasat is lehetővé teszi. A 10 holdon aluli védett birtokoknak 1931. január 1-től a zálogleveles kölcsönök után az eddig megszabott összeget a 4 százalékos kamat és a kataszteri tisztajövedelem negyvenszeresének terjedő bekebelezett tartozás után 1 százalék tőketörlesztést, valamint a kataszteri tisztajövedelem minden koronája után 10 fillért kell fizetnie a teherrendezési alap javara. Ha az ilyen adós rendezés után is még mindig a tiszta jövedelem negyvenszeresén felül van eladosodva, szabadon választhat, hogy a negyvenszeresét meghaladó tartozás után nem fizeti a 4 százalékos kamatot, hanem a tisztajövedelem minden koronája után évi 10 fillért, a negyvenszeresen felüli hitelezők javara.

A 10 holdon felüli birtokosok nem 1 százalék, hanem 1 és fél százalékos tőketörlesztést kötelesek teljesiteni. A védett birtokok adóhátralékának a rendelet 10 éves részletfizetést enged meg kamatmentesen. A rendelet szükiti azon tartozasok körét, amelyek eddig a moratoriális kedvezmény hatálya alól ki voltak véve. A negyvenszeresénél jobban eladósodott adós, vagy a hitelezője kérheti az egyeségi eljárás megkisérlését azon célból, hogy a követeléseket az adós teherbiró képességével arányba hozzák. Az egyezségi eljárást a kormany később fogja szabályozni. A kormány, hogy a hitelezők terheit csökkentse és a kamatcsökkenés folytán járó veszteséget pótolja, kamathozzájárulasi alapot létesit, amely a hitelintézeti kamatokból származó veszteséget részben megtériti. A kamathozzájárulási alapban a pénzintézetek kötelesek a szeptember 31-iki betétállományuk fél százalékának megfelelő évi összeget befizetni.

Alsoság községben is megalakult a Nemzeti Egység Pártja. Az elmult vasárnap délután tartotta alakuló zaszlóbontó gyülését Alsóságon a Nemzeti Egység Pártja. A közönségünek a gyülés iranti erdeklödése olyan imponáns erővel nyilvánult meg, hogy a község egyébként valóban nagy tanácsterme a megjelent közönség befogadására szüknek bizonyult s az összes megjelenteknek ki kellett vonulni a tanácsteremből a községháznak tágasabb udvarára. A gyülést dr. Hetthessy Elek választókerületi elnök nyitotta meg a nemzeti Hiszekeggyel s azután lendületes és tartalmas bevezető beszédben indokolta meg a tömörülés, az összetartás és összefogás szükségességét. Nagy éljenzéssel fogadott felszólalása után Jánossy Gabor vármegyei felügyelő képviselő mindenkit felpezsdítő hazafias beszéde következett s a nemzet kegyeletének symboluma, Rodostó jegyében, a fejedelem emlékének szép méltatásával biztatta a közönséget összetartásra. A közönség lelkes éljenzésében megnyilvánult tetszés után dr. Szekeres Pál, mint a celldömölki választókerület titkára fogott hozzá közel 1 órás beszédéhez, kiemelve mindazokat a történelmi, világgazdasági eseményeket, lélektani jelenségeket és tüneteket, amelyek a Nemzeti Egység országos mozgalmát indokoljak és annak létrehozását parancoló szükségként követelik. Előadásának igazolására meggyőző erejü példákat sorakoztatott fel s Alsóságnak valóban intelligens, nyugodt és higgadt gondolkozásu közönsége a komoly és tartalmas beszédeket feszült és megértő figyelemmel hallgatta végig. A szónokok sorát Csajbók Ernő, a Nemzeti Egység alsósági szervezetének községi elnöke zárta be olyan higgadt, kiválóan eszes, a legnagyobb mértékben tárgyilagos és értelmes felszólalásával, amely valóban a legméltóbb kiegészitése volt az előzőleg elhangzott beszédeknek. Most már mindenkit meggyőzhettek — mondta Csajbók — a megjelent vendégek beszédei arról, hogy itt komoly és reális célkitüzésekről, komoly és reális dolgokról van szó. Mindenki látja és tudja, hogy a Nemzeti Egység Vezére, Gömbös Gyula a falu népe érdekében dolgozik és — mint mondta — követjük és kövessük őt mindaddig, amig erről az utról le nem tér. A Nemzeti Egység alsósági szervezete következőkép alakult meg: községi elnök Csajbók Ernő, vezető titkár Szakály Dezső, alelnök Somogyi Jenő és körzeti titkár Nagy István. Választott még a közgyülés 20 választmányi tagot is, mely után a megjelentek lelkes hangulatban szétoszlottak.

Magasi legények verekedése Vönöckön. Az elmult szerdán kemenesmagasi legények szekéren tartottak haza Celldömölkről, de mivel a mulatozásból nem volt elég, Vönöckön betértek Csordás Vince vendéglőjébe, ahol nagy lármát csaptak és üvegeket is törtek össze, a vendéglős fia rendre intette őket s miutan azt megbántották, az egyik legényt arcul ütötte. A legények felbőszülve, késsel támadtak a vendéglős családjára, kiknek sikerült az utcára menekülni, mire a legények a berendezésen töltötték a bosszujukat, sok mindent összetörtek. Maga a vendéglős az udvarban dolgozott s mit sem sejtve bement a konyhába s ott találta a konyhában Király Sándor nevü legényt, aki késsel támadt a vendéglősre, de a vendéglős nem ijedt meg, nyakon ragadta s kizavarta a konyhából a garázda legényt, aki egyensulyat veszitve, oly szerencsétlenül esett el, hogy saját késével szemét kiszurta. A legveszélyesebb pillanatban a celldömölki csendőrség egyik járőre épen oda érkezett és véget vetett a legények veszekedésének. Egypárat sikerült csak előállitani, a többi meglépett. Király Sándort az egyik Kemenesmagasiból hivott orvos részesitette első segélyben. A feljelentés ellenük megtétetett.

A Magyar Nemzeti Szocialista Párt mult vasárnap délután tartotta zaszlóbontó gyülését városunkban. A gyülést dr. Kausz Gyula szombathelyi ügyved nyitotta meg, majd Meskó Zoltán ny. államtitkár, a párt országos elnöke tartott nagy beszédet, több felszólalás után a gyülés véget ért. A gyülés a legnagyobb rendben folyt le, amelyen mintegy százan vettek részt.

Szemle. Zsigmond János m. kir. csendőrőrnagy csütörtök, péntek és szombaton a Celldömölk és vidéki csendőrőrsök felett szemlét tartott.

Alicia szerzetes nővér jubileuma. Ritka és bensőséges jubileumnak volt szintere a helybeli polgári leanyiskola egyik tanterme, hétfőn ünnepelték hálás volt tanitványai Alicia Nővérnek 25 éves szerzetesnői és tanárnői jubileumát. A legnagyobb csendben készitették elő a szép ünnepélyt, a változatos és gyönyörü műsor örök emlékezetében fog élni azoknak, akik ekkor jelenvoltak. Az üdvözlések után szép és értékes ajándékokkal halmozták el a régi tanitványok kedves tanárnőjüket, aki nagyon meg volt illetődve a nem várt szép ünnepléstől.

A papai ev. templomban október 31-én este 7 órai kezdettel vallásos est tartatik, amelyen Bácsi Sándor celldömölki ev. lelkész előadást tart.

Szüret a Ságheggyen. Hétfőn kezdődött meg Sághegyen a szüret, amikoris a Kemeneskapolna—Alsómesteri hegyközség tartotta meg a szüretet, csütörtökön pedig az alsósági hegyközség. Sajnos, az idén nem hangzott fel a dal, a szüreten borus hangulat uralkodott mindenütt, a katasztrófális rossz termés, amire a legöregebb emberek sem emlékeznek, tette szomoruvá a kedves és vidám szüreti mulatságok szinhelyét, a gyönyörü Ság hegyet. Az alsómesteri oldalon volt több olyan szőlősgazda, aki kis kosarában vitte haza egész évi termését. Az alsósági oldalon valamivel jobb termés lett, mivel itt a jég nem okozott olyan nagy károkat, mint a mesteri oldalon.

Vallásos est az evangélikus templomban. Október 31-én este 6 órai kezdettel vallásos est keretében ünnepli meg az evangélikus gyülekezet a Reformació évfordulóját az evangélikus templomban. A vallásos est műsora a következő: 1. Közének. 2. Ima. 3. Karének, előadja az Ev. Ifjusági Egyesület énekkara, Ludvan Sándor igazgató-tanitó, karnagy vezetésével. 4. Szaval Szabó Irma. 5. Előadás. Luther és a Biblia. Tartja Hálasz Béla s. lelkész. 6. Énekel Saller Sandor tanitó, orgonán kiséri Ludván Sandor igazgató-tanitó. 7. Szaval Mike Lajos. 8. Zeneszám: Szendrey Miklós. 9. Ima. 10. Közének.

Celldömölk község elöljárósága a burgonyabetegségek elháritása és a jövő évi termés biztositása érdekében az alábbiakban hivja fel a lakosságot, illetve a gazdaközönséget arra, hogy a vetőburgonyát gondosan válogassa külön, annak megfelelő teleltetéséről gondoskodjék. A betegnek látszó burgonyát mielőbb takarmanyozza fel. Azon területen, ahol ez évben burgonya termeltetett, lehetőleg 4 évig ne termeltessek burgonya, mert az ujabb talajfertőzes csak igy kerülhető el. A burgonyabetegségnek az oka az idén is ugyan az, mint tavaly volt és fellépése független a vetőmagtól, mert az idegenből hozott anyag ép ugy megbetegedett, mint a sajáttermelésü burgonya vetőmag, ha a föld fertőzött volt. A szártő és gyökérzet korhadásának előidézője a különböző penészgomba, amely a talajból fertőzte a növényt. Ezen penészgombák a burgonyat azért pusztitották el, mert az időjárás a nyar közepe táján kedvezőtlen volt és a nagy szárazság, valamint a talaj nagyfoku felmelegedese a növényzet ellenálló képességét csökkentette. Mély talajművelés kivanatos a téli nedvesség megőrzése végett. Fontos a gondos növényápolás, a gyakori kapálás. A vármegyei gazdasági egyesület és a m. kir. Növénytermelési Hivatal ez év őszén is hajlandó megfelelő egészséges burgonyavetőmagot közvetiteni, miért is felhivjuk a gazdaközönség figyelmét erre azzal, hogy a vasmegyei gazdasági egyesülettel Szombathely. ezirant már most lépjen érintkezésbe.

Zánka községben folyó évi november hó 9-én állat és kirakodó pótvásár fog tartatni. Vészmentes helyről az állatok felhajthatók.

A helybeli ev. Nőegylet ma délután fél 4 órakor az Arpád-utcai uj iskolaban közgyülést tart, melynek tárgya tisztujitás és a szegények gondozasa.

Reformácio emlekünnep. A helybeli ev. templomban október 31-én délelőtt 9 órakor ifjusági istentisztelet, 10 órakor pedig rendes istentisztelet tartatik.

Körjegyzóválasztás. A halálozas folytán üresedésbe jött egyházashetyei körjegyzői állására szerdan Simon Ferenc jánosházavidéki körjegyzőt, eddigi helyettest választották meg.

ASPIRIN tabletták

Gyógyszertárban kapható.

Kállay földmivelésügyi miniszter nyilatkozata. Az egri borhéten Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter is megjelent és különböző aktuális gazdasági kérdésekről nyilatkozott. A rézgalic kérdésben a miniszternek az az álláspontja, hogy a rézgalic ára nem lehet nagyobb, mint a vámmentesen behozott külföldi rézgálic ára. Még ebben az évben be fogja terjeszteni a bortörvényjavaslatot, a szőlőtermelés szabályozásáról és a hegyközségekről szóló javaslatot. A pénzügyminiszter máris megállapodott a fogyasztási szesz árának lényeges felemelésében, miután ehhez alkalmazkodik a bor ára. Szabaddá kivánja tenni, még ebben az évben a bortörköly és seprőfőzést és támogatni fogja a borfogyasztási adó teljes elengedésére vonatkozó akciót.

Meghivó mindazon hölgyek részére, akiket a tűmunkak érdekelnek. Igen nagy azon családok száma, melyekben varrogép ugyan van, azonban nincsenek kellőképen tájékoztatva az irányban, vajon milyen sokoldalu munkát lehet a varrogépen előállitani. Elmult az az idő, amikor a varrogépet csak a háztartásban előforduló varrási [illegible] elvégzésére szokták használni. A modern családi háztartási varrógépen mindennemü tűmunkat elő lehet allitani gyorsan és faradsag nélkül. A Singer varrógép részvénytársaság, melynek főüzlete Papan, Kossuth Lajos-u. 30. szám alatt van. az összes hölgyek és fiatal leányok részére, akiket ez érdekel, gyakorlati bemutatót rendez a mindenfajta varrási és himzési munkák előállitási módjara vonatkozólag, mellyel kapcsolatban mindazon tűmunkákat állitja ki, melyek a Singer háztartási gépen lettek előállitva. Ezen kiállitás látogatasa dijmentes. A Singer varrogépek és azok célszerü segédeszközeinek gyakorlati bemutatása a kiallitas tartama alatt folyó évi november hó 2-től november 6-ig naponként d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—7 óráig történik **Celldömölkön Kossuth Lajos u. 16. (Móritz trafik mellett)** szám alatti üzlethelyiségben. Ezen kiállitás látogatása és a gyakorlati bemutatások megtekintése minden érdeklődőnek legmelegebben ajánlható akkor is, ha az illető ezidőszerint varrógép felett nem rendelkezik.

ÉDES MUST

literenként kapható

özv. Weiler Gáspárnénál.

Balesetek. E[illegible] asszony a kocsiról az utcán leakart szállni, de lába belekeveredett a kerék és lőcs közé, bal alsó lábszára eltörött. — Kustos József 34 éves kispiriti vendéglős és szatócs csütörtökön este Celldömölkről kimenet a vasuti aluljárón és a vasut mellett levő nádasban felvágta ereit. Pénteken reggel találtak rá eszméletlen állapotban és mindjárt bevitték a celldömölki korházba. Allapota sulyos, kikérdeztetése alkalmával azt mondta, hogy elmezavarodottságaban követte el tettét, azonban valószinünek látszik az a feltevés, hogy anyagi gondok miatt követte el az öngyilkosságot. — Darabos Pal 48 éves celldömölki máv. fütőházi lakatos a mozdonyforditon dolgozott, dereka megroppant, de tovább dolgozott, azonban ez a roppanás többször [illegible]. Mindharmat a korházban apolják.

Országos vásár. A hagyományos őszi káposzta vásár kedden volt városunkban, amely úgy forgalom, mint időjárás tekintetében kedvező volt. Szarvasmarha felhajtatott 1151, eladatott 582, bika 13—8, tehén 370—160, üsző 99—91, ökör 498—298, tinó 142—23, borju 29—2, ló és csikó felhajtatott 340, eladatott 69 darab. Sertés és malac felhajtatott 270, eladatott 240. Arak: I. o. ökör 400 P, II. o, 340, III. o. 230, üszőtinó 1 éves 120-150, 2 éves 140—170, I. o. tehén 200—250, II. o. 120—160, III. o. 50—100, uj fejős 240 P, hasas tehén 250 pengőig. Üsző 1 éves 80—120, 2 éves 150—200, szopósborju 50—70, I. o. ló 260—300, II. o. 80—150, III. o. 10—50, virsliba való 40—160, csikó 100—130, anyasertés 80—120, 1 éves 65—76, féléves 30—46, választó malac 14—36 pengő.

Gazdák figyelmébe. Yorkshierei tenyésztéssel biró gazdaságok részére jóhirt jelent a mai nehez értékesitési válságban az a tény, hogy a Pápán székelő »Dunántuli Hussertéskiviteli Részvénytarsaság«-nak sikerült megegyezést létesitenie egy antwerpeni bacongyárossal heti nagyobb mennyiségű 80—92 kg. sulyu tisztavérü york sertések feldolgozására. A szeszélyes budapesti sertésvásár mellett örvendetes, hogy a tisztavérü yorkshiertenyésztők közvetlenül fordulhatnak a Dunántuli Hussertéskiviteli rt. Pápa ceghez, mely tisztára gazdaválialkozas és igyekszik a lehető legmagasabb arat biztositani a tenyésztőknek. A cél az, hogy az angol viszonyok lehetőségei szerint hetenként párszáz 80—92 kg-os york-sertés feldolgoztassék. A vállalat 10—14 napra szóló limitet ad s a mai nagyon alacsony abrakárak magyarázzák, hogy a 90 kg-os york aránylag olcsóbba van a tenyésztőnek, mint a 75 kg-os. A pápai bacontelep céljaira lehetőleg hosszutestü és nem elzsirositott malacok állitandók, mert az angolok igényének ez felel meg. Csak teljesen egészséges, tisztabőrü, karcolástól, sebzéstől, ostorcsapástol mentes süldők használhatók az antwerpeni átvevő cég által, mert a kidolgozott baconon minden sérülésnek a nyoma meglátszik.

Segédi vizsga.
Egy tekintélyes kereskedő segédet keresett újsághirdetés utján.

Sok pályázó jelentkezett és mindegyiktől azt kérdezte a kereskedő, meg tudná-e mondani, miként lehet az üzletet fejleszteni?

Az ajánlkozók egy része nem tudott választ adni, a többiek pedig más és más válaszokat adtak, mig egy ügyes segéd kivágta, hogy: az üzletet ujsághirdetés utján lehet fejleszteni és kereskedelmi kiegészitő szerve a közismert Erdős Hirdetőirodája (B dapest, Teréz-körut 35).

Ezt a segédet alkalmazta a kereskedő.

Dunántuli szerződéses magtermelők és olajnövény termelők országos szervezkedése. Szávozd Richárd tőzsdetanácsos, az Országos Mezőgazdasági Kamara magszakosztályának elnöke beszámolt a győri kerületi gazdagyülésen a dunantuli szerződéses magtermelők országos szervezkedési mozgalmáról. A kormányzat jó szemmel nézi és teljes erővel támogatja a termelők szociális szövetségekbe való tömörülését, mert ez nagy tömegű, egységes minőségű export — márka terménynyek és magvak előállitását kitünően biztosithatja. Gróf Hessenstein Sándor m. kir. külkereskedelmi hivatal üzletvezetője ismertette a győri kamarában a németbirodalmi megállapodást a 2500 vagon olajlenmag jövő évi termelésére, ami 50 ezer hold ujabb lenvetés bekapcsolását vonja maga után. Papen alkancellár magyarországi látogatásának ez az első konkrét eredménye. Olajlenmagtermelésre jelentkezéseket az Exportintézet vesz előjegyzésbe. A minimális ár is kedvező, az optimális árban pedig 50 százalék világparitáson felüli felár van biztositva. Ez a quantum a Németbirodalom szükségletének még 10 százalékát sem teszi ki, a jövőre nézve kedvező tapasztalatok esetén igen biztató kilátások vannak. Br. Diószeghy Ottó országos kamarai titkár a hüvelyes — és kertimagvak termelőinek országos szervezkedését ismertette, ami Felsőmagyarországról Lokács Béla képviselő, kamarai elnök vezetése alatt indult meg. Még ezt megelőzően a mák, repce stb. ipári magtermelők országos tömörülése a Felsődunánti Mezőgazdasági Kamara és a Pestmegyei Gazdasági Egylet kezdeményezése alapján vette kezdetét felsőeőri Nagy Pál főispán elnöklete alatt s az országos alapszabálytervezet már a kormány előtt fekszik. Sopronvármegye Gazdasági Egyesülete részéről Simon Géza alelnök, Veszprémvármegyéből Holitscher Károly képviselő elnök, Vasmegyéből szentmártoni Radó Lajos felsőházi tag elnök, Győrmegyéből Fricke Emil földbirtokos elnök jelentette be csatlakozását ezen országos gazdamozgalomhoz. A szerződésre való jelentkezések összeirását a gazd. felügyelők vállalták. Szávozd Richárd a világhirü magyar lóhere és lucerna hirnevének megvédését sürgeti, Holitscher Károly országgyülési képviselő, a termeltető külföldi magvállalatok talzott haszonkeresetét kifogásolja. Egyhangulag foglalt állást a győri gazdakamara ülése az OMGE és OMKA szervező törekvései és a magtermelői országos szövetségek sürgős életrehivása mellett. A kamarák és gazdaegyletek sürgősen kérik a magyar kormányt az irányitott szerződéses magtermelés keresztülvitelére. Örömmel üdvözlik a gazdák a németbirodalmi lenszerződés tényét és ezen ut folytatására kérik a felelős kormányzatot és a külkereskedelmi hivatalt. A szerződési és termelési részletek megvitatásánál Töpler Ernő, Besenbek Alfons, Horváth István, Mille Géza, Elekes Imre, Körmendy Péter, Horn Miklós, v. Takáts Gyula felszólalásai után gr. Hessenstein Sándor adta meg a felvilágositásokat. Holitscher Károly elnök vállalta a hozott határozatok illetékes helyre juttatását a Gazdakamara nevében.

Nincs többé szerelmi hazugság! Egy magyar pszichologus dr. H. György olyan gépet talált fel, amellyel ellenőrizni lehet, hogy valaki igazat mond-e, vagy hazudik. Ennek a készüléknek — mint a pszihologus mondja — főleg a válóperekben fogják nagy hasznát venni, mert megfosztja a világot a szerelmi titoktól. Dr. H. György most i jezte be a furcsa gépet és elmondotta, hogy az ötletet Tolnai Világlapja egyik régebbi számából meritette, amely egy hasonló amerikai kisérletről számol be.

Filmkarrier. Berlinben élő magyar fogorvos és egy kis pesti szinésznő filmkarrierjéről számol be a Szinházi Elet legujabb száma, amely kedves cikket közöl Székely István filmrendező és Agai Irén a Vigszinház müvésznőjének szerelmi házasságáról. Hatvany Lili a Nemzeti Szinház és Belvárosi Szinház ujdonságait és a legujabb Gaál Franciska filmet ismerteti. Incze Sándor arról irt érdekes cikket, hogy meg kell-e jelenni a premiereken a szerzőnek a függöny előtt. Bus Fekete László kedves cikkben árulja el, kik a keresztapjai szinpadi hőseinek. A pesti görlök bokamérkőzéséről és győzteseiről érdekesen illusztrált cikk számol be. Máray Sándor a londoni szinházi eseményekről ir. A Sportrovat szenzációs képeket hoz a mérkőzésről, a publikumról és a szerencsétlenül járt Korányiról. A Szinházi Elet uj száma darabmelléklétül a Bün és bünhődés cimü szindarabot kottamellékletéül pedig Anny Ondra slágerszámát közli a Szoknyás regiment cimü hangosfilmből. Rengeteg érdekes cikken, gyönyörü képeken kivül 64 oldalas Rádió Világhiradó, 32 oldalas gyermekujság és kézimunka melléklet egésziti ki a Szinházi Elet uj számát, amelynek ára 60 fillér. Előfizetést díj negyed évre 6.50 pengő. Kiadóhivatal Budapest VII. Erzsébet körut 7.

A nyugatmagyarországi burgonyainség leküzdése. A földmivelésügyi kormány idejében kiván intézkedni, hogy Nyugatmagyarország téli étkezési burgonyaszükséglete és tavaszi vetőgumó ellátása fedezve legyen. Holitscher Károly országgyülési képviselő elnöklete alatt a Felsődunántuli Gazdakamarában tartott kerületi ülésen a földmivelési minisztérium képviseletében vitéz Kisjókai Takách Gyula Növénytermelési hivatali igazgató ismertette az idei nyugatmagyarországi burgonyainség okait és a kormány tavaszi vetőgumó akciójának feltételeit. Vas, Sopron, Veszprém, Moson és Győrmegyék gazdasági felügyelői: Körmendy Péter, Elekes Imre, Mihályfy Ferenc, Töpler Ernő tártak elő a hivatalos termésadatokat s az étkezési és vetési burgonya gumóhiány előreláthato mennyiségét. Mészáros István felsőházi tag, OMKA alelnök szerint a kőszegi járásban 7 mázsa burgonya termett holdanként, abból is 6 q fonnyadt, ehetetlen. A soproni járásban ha sonló a helyzet. A zirci, devecseri járásokban a földmunkások, zsellérek téli re ellátatlanok. Az ok: a kedvezőtlen időjárás, az aszály és fertőzés. Szávozd Richárd a burgonyahiányt a kisemberek szempontjából égető szociális kérdésnek, a szeszgyári gazdaságok szempontjából existenciális kérdésnek tartja. Horn Miklós intéző, Mesterházy Ernő, Jókai Ihász Miklós földbirtokosok a fajtakérdés, származási hely, védekező permetezés, Grábner Emil, dr. Surányi János, Besenbek Alfons, dr. Fischer Lajos a helyes nemesités, tőkiválasztás, meteorologiai eltolódások, műtrágyázás és az állami burgonyaelismerés jelentőséget vázolták. Holitscher Károly kamarai alelnök egyhangúan elfogadott határozati pontjai: Vas, Sopron, Győr, Moson, Veszprémvármegye alispánjai felkeretnek, hogy sürgősen irassák össze a községek jegyzői által a téli élelmezésre és tavaszi vetéshez igényelt burgonyaszükségletet — azok fajta és minőség megjelölésével. A Vármegyei Gazdasági Egyesületek és felügyelőségek az elbirált igényléseket záros határidőn belül továbbitják a Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamarához, mely azokat a kormányhoz felterjeszti. Az étkezési igénylést a gazdasági egyletek és a kamara, a vetőmagot a burgonyatermelési hivatal intézi el, utóbbi lehetőleg egy éves kamatmentes hitel, vagy természetbeni visszafizetés mellett. Az inségburgonyára a kormánytól ingyenes szállitást kérnek. Egyidejüleg összeirják az eladandó uradalmi burgonyafeleslegeket is. A vármegyéktől utvám elengedést kérnek. Jövő évben pedig miniszteri szakemberek tavasztól őszig a helyszinen figyelik meg a beteg burgonyavidékeket a fertőzés radikális kiküszöbölhetése érdekében. Egyhanguan foglalt állást a győri gazdakamara a külföldi burgonyák importja ellen. A minisztérium képviselőjének, vitéz Takách Gyulának az adatai szerint az idén a külföldről összehozott kisérletekre behozott márkaburgonyák épugy betegek lettek, mint a hazai féleségek, vagy még jobban. A gyakorlati gazdák jó tapasztalatokat szereztek a nedvesebb, erősebb földeken és a tengeri között vetett vagy beárnyékoltabb helyek burgonyáinál. Részt vett még a vitában Simon Géza Bőő, Horváth István Szombathely, Nikodém Mihály Pápateszér, Szabadhegyi Elemér Ndém.

Kérelem a vakok országos gyüjtése ügyében. A vak gyámolitottak részére az országos gyüjtés jelenti a legnagyobb bevételt. Mégis, amint a multban is számtalanszor megtörtént — a »Vakok« most megindult országos gyüjtésével kapcsolatban, különösen a vidékről — folytonosan panaszok érkeznek az országos elnökséghez, hogy lelkiismeretlen egyének más célu működésük közben jogtalanul a »Vakok« ra hivatkoznak. Pl. Vak gyermekeknek gyüjtenek, — amilyen gyüjtés nincs. Ennélfogva a Vakokat Gyámolitó Orsz. Egyesület Budapest VII Hermina u. 7. nyomatékosan felkéri az áldozatkész nagyközönséget, hogy ha valaki a Vakok«-ra való hivatkozással fordul hozzá, a legalaposabban követeledjék, ugy az igazolványából, mint a nála levő ivekből meggyőződni, hogy az orsz. elnökség hivatalos és »érvényesitett« igazolványával van-e ellátva. Az esetleges visszaélésekről kérjük az orsz. elnökséget értesiteni. A »Vakok« hivatalos szervei (kefét, seprüt, könyvet, képet) ügynökök vagy házalók utján nem terjesztenek.

Elsőrendü TEJ
állandóan minden reggel házhoz szállitva literenkint 14 fillér.

Előjegyzések lapunk kiadóhivatalában eszközölhetők.

A celldömölki ...
1781/1932. ...

Árverési ...

A Pesti ... sület budapesti ... Niczky Ferenc ... végrehajtási ... tási ügyében ... tási árverést ... és járulékai ... kir. járásbiró... községben levő ... tkvi betétben ... 128. 129. 131 ... az u. ottani ... sor, 2659—26... alatt felvett ... donát képező ... bék. alapján ... együttesen bo... 74053 P 50 ... lanok a Grün... P, Vilcsek V... alacsonyabb ...

Az árver... napján d. e. ... hivatalos helyi...

Az árver... tási ár felénél ... hatók el.

Az árver... natpénzül a ... vagy az 1881: ... rozott árfolya... értékpapirosban ... a bánatpénznek ... zéséről kiállitott ... döttnek átadni ... irni (1881: LX ... LX. tc. 21. §).

Az, aki ... magasabb igéret... sem akar, köteles ... százaléka szerint ... általa igért ár ... sziteni (1908: ...

Celldömölk...

A kiadmány hiteléül...

Figyelem ...
Pajahn ...
gyümölcs... ut 21. Kér... ség és ... sével.

Uzlet ...

Tisztelettel ... séget, hogy ... **kocsifény...** műhelyemet ... István gróf u... lett) helyeztem...

Kérem a ... autó, kocsi, ... az összes kár... náltak feldolg... kedjék.

Kivánatra ... dolgozni ...

50 rugós ... tiszta afrikból ... készitek.

... Ezüst ...

Hi...
Keme...

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.